

DIREKTYVOS

KOMISIJOS DIREKTYVA 2009/145/EB

2009 m. lapkričio 26 d.

kuria numatomos vietinių veislių ir tokių veislių daržovių, kurios tradiciškai auginamos tam tikrose vietovėse ir regionuose ir kurioms gresia genetinė erozija, ir tų veislių daržovių, kurios neturi tikrosios vertės komercinei augalininkystei, bet kurių veislės išvestos, kad daržovės galėtų augti tam tikromis sąlygomis, patvirtinimo ir prekybos visų šių veislių daržovių sėklomis tam tikros leidžiančios nukrypti nuostatos

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvą 2002/55/EB dėl prekybos daržovių sėkla⁽¹⁾, ypač į jos 4 straipsnio 4 dalį, 44 straipsnio 2 dalį ir 48 straipsnio 1 dalies b punktą,

kadangi:

(1) Iš įvairių tarptautinio ir Bendrijos lygmens pokyčių matyti, kad pastaraisiais metais su biologine įvairove ir augalų genetinių išteklių išsaugojimu susiję klausimai tapo gerokai svarbesni. Tai rodo tokie pavyzdžiai, kaip 1993 m. spalio 25 d. Tarybos sprendimas 93/626/EEB dėl Biologinės įvairovės konvencijos sudarymo⁽²⁾, 2004 m. vasario 24 d. Tarybos sprendimas 2004/869/EB dėl Tarptautinės sutarties dėl augalų genetinių išteklių maisto pramonei ir žemės ūkiui sudarymo Bendrijos vardu⁽³⁾, 2004 m. balandžio 24 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 870/2004, nustatantis Bendrijos žemės ūkio genetinių išteklių išsaugojimo, apibūdinimo, rinkimo ir naudojimo programą ir panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1467/94⁽⁴⁾, ir 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai⁽⁵⁾. Siekiant atsižvelgti į šiuos prekybos daržovių sėkla klausimus reikėtų nustatyti konkrečias sąlygas, laikantis Direktyvos 2002/55/EB.

(2) Kad augalų genetiniai ištekliai būtų išsaugoti *in situ* ir tausiai naudojami, vietines veisles ir veisles, kurios tradiciškai buvo auginamos tam tikrose vietovėse ir regionuose ir kurioms gresia genetinė erozija (toliau – saugotinos veislės) reikėtų auginti ir jomis prekiauti, net jeigu jos netenkina bendrų veislių patvirtinimo ir prekybos sėkla reikalavimų. Šias veisles reikia saugoti ne tik dėl bendro tikslo – išsaugoti genetinius išteklius, bet ir todėl, kad šios veislės labai gerai prisitaikiusios prie tam tikrų vietos sąlygų.

(3) Kad augalų genetiniai ištekliai būtų tausiai naudojami, veisles, neturinčias tikrosios vertės komercinei augalininkystei, bet išvestas, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis (veisles, kurios išvestos, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis), reikėtų auginti ir jomis prekiauti, net jeigu jos netenkina bendrų veislių patvirtinimo ir prekybos sėkla reikalavimų. Šias veisles reikia saugoti ne tik dėl bendro tikslo – išsaugoti genetinius išteklius, bet ir todėl, kad šios veislės labai tinkamos auginti tam tikromis dirvožemio, klimato arba agrotechninėmis sąlygomis (pvz., rankų priežiūra, daugkartinis derlius).

(4) Kad saugotinos veislės ir veislės, kurios išvestos, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, būtų išsaugotos, būtina numatyti leidžiančias nukrypti nuostatas, taikomas tvirtinant tas veisles ir jas auginant bei jomis prekiaujant.

(5) Tos nukrypti leidžiančios nuostatos turėtų būti taikomos esminiams veislių patvirtinimo ir procedūriniais reikalavimams, nustatytiems 2003 m. spalio 6 d. Komisijos direktyvoje 2003/91/EB, nustatančioje Tarybos direktyvos 2002/55/EB 7 straipsnio dėl būtiniausiai tikrintinų tam tikrų daržovių rūšių požymių ir minimalių tikrinimo reikalavimų įgyvendinimo priemones⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ OL L 193, 2002 7 20, p. 33.⁽²⁾ OL L 309, 1993 12 13, p. 1.⁽³⁾ OL L 378, 2004 12 23, p. 1.⁽⁴⁾ OL L 162, 2004 4 30, p. 18.⁽⁵⁾ OL L 277, 2005 10 21, p. 1.⁽⁶⁾ OL L 254, 2003 10 8, p. 11.

- (6) Valstybėms narėms visų pirma turėtų būti suteikta teisė priimti savo nuostatas dėl išskirtinumo, stabilumo ir vienodumo. Šios su išskirtinumu ir stabilumu susijusios nuostatos turėtų būti grindžiamos bent požymiais, išvardytais techniniame klausimyne, kurį turi užpildyti pareiškėjas teikdamas paraišką dėl veislės patvirtinimo, kaip nurodyta Direktyvos 2003/91/EB I ir II prieduose. Jeigu vienodumas nustatytas pagal netipiškus augalus, su vienodumu susijusios nuostatos turėtų būti grindžiamos nustatytais standartais.
- (7) Reikėtų numatyti procedūrinius reikalavimus, pagal kuriuos saugotiną veislę arba veislę, kuri išvesta, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, būtų galima patvirtinti be oficialaus tyrimo. Be to, reikėtų numatyti tam tikras su tų veislių pavadinimais susijusias nuostatas, leidžiančias nukrypti nuo reikalavimų, nustatytų Direktyvoje 2002/55/EB ir 2009 m. liepos 22 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 637/2009, nustatančiame įgyvendinimo taisyklės dėl žemės ūkio augalų ir daržovių veislių pavadinimų tinkamumo ⁽¹⁾.
- (8) Siekiant užtikrinti, kad prekiaujant sėkla būtų atsižvelgiama į poreikį išsaugoti veisles *in situ* ir tausiai naudoti genetinius išteklius, reikėtų numatyti saugotinių veislių auginimo ir prekybos jomis apribojimus, visų pirma taikomus kilmės regionams. Todėl valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė patvirtinti papildomus regionus, kuriuose galima prekiauti sėkla, kurios kiekis viršija kiekį, būtiną veislei išsaugoti jos kilmės regione, su sąlyga, kad tuose papildomuose regionuose ir kilmės regionuose natūralios ir pusiau natūralios buveinės būtų panašios. Siekiant užtikrinti, kad būtų išsaugotas ryšys su kilmės regionu, šios nuostatos nereikėtų taikyti, jeigu valstybė narė patvirtino papildomus auginimo regionus.
- (9) Reikėtų nustatyti kiekvienos saugotinos veislės ir veislės, kuri išvesta, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, kiekybinius pardavimo apribojimus.
- (10) Kiekvienos saugotinos veislės rinkai pateiktos sėklos kiekis turėtų neviršyti kiekio, būtino atitinkamos veislės daržovėms auginti plote, kurio dydis apribotas atsižvelgiant į atitinkamos rūšies auginimo svarbą. Siekdamas užtikrinti, kad šie kiekiai nebūtų viršijami, valstybės narės turėtų reikalauti augintojų pranešti apie saugotinių veislių sėklos kiekį, kurį jie ketina išauginti, ir pririnkti paskirstyti kiekius augintojams.
- (11) Veislių, kurios išvestos, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, kiekybiniai apribojimai turėtų būti nustatyti reikalaujant, kad sėkla būtų parduodama mažomis pakuotėmis, nes dėl santykinai didelės mažomis pakuotėmis parduodamų sėklų kainos parduodamas kiekis yra apribojamas.
- (12) Siekiant užtikrinti saugotinių veislių ir veislių, kurios išvestos, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, sėklos atsekamumą, reikėtų nustatyti atitinkamus plombavimo ir ženklavimo reikalavimus.
- (13) Siekiant užtikrinti, kad ši direktyva būtų deramai taikoma, saugotinių veislių ir veislių, kurios išvestos, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, sėkliniai augalai turėtų atitikti tam tikras sėklos tikrinimo ir sertifikavimo sąlygas. Nustatyta tvarka turėtų būti atliekami sėklos vegetaciniai bandymai. Visais auginimo ir prekybos etapais turėtų būti atliekama oficiali stebėseną. Tiekėjai turėtų pranešti valstybėms narėms apie rinkai pateiktos saugotinių veislių sėklos kiekį, o valstybės narės turėtų pranešti apie tai Komisijai.
- (14) Po trejų metų Komisija turėtų įvertinti, ar šioje direktyvoje numatytos priemonės, visų pirma saugotinių veislių ir veislių, kurios išvestos, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, pardavimo kiekį ribojančios priemonės, yra veiksmingos.
- (15) Šioje direktyvoje numatytos priemonės atitinka Žemės ūkio, sodininkystės, daržininkystės ir miškininkystės sėklos bei dauginamosios medžiagos nuolatinio komiteto nuomonę.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

Dalykas ir apibrėžtys

1 straipsnis

Dalykas

1. Šioje direktyvoje nustatomos tam tikros nuostatos, leidžiančios nukrypti nuo reikalavimų, taikomų daržovių rūšims, išvardytoms Direktyvoje 2002/55/EB, atsižvelgiant į išsaugojimą *in situ* ir tausų augalų genetinių išteklių naudojimą juos auginant ir jais prekiaujant:

- a) dėl leidimo įtraukti į nacionalinius daržovių rūšių veislių katalogus vietines veisles ir veisles, kurios tradiciškai auginamos tam tikrose vietovėse ir regionuose ir kurioms gresia genetinė erozija (toliau – saugotinos veislės), kaip nustatyta Direktyvoje 2002/55/EB;
- b) dėl leidimo įtraukti į a punkte minėtus katalogus veisles, neturinčias tikrosios vertės komercinei augalininkystei, bet išvestas, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis (toliau – veislės, kurios išvestos, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis);

⁽¹⁾ OL L 191, 2009 7 23, p. 10.

c) dėl prekybos tokių saugotinių veislių ir veislių, kurios išvestos, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, sėkla.

įtraukiama kaip „saugotina veislė, kurios sėkla tikrinama remiantis Komisijos direktyvos 2009/145/EB 11 straipsniu“.

2. Jeigu šioje direktyvoje nenumatyta kitaip, taikoma Direktyva 2002/55/EB.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šios direktyvos sąvokų apibrėžtys:

- a) „išsaugojimas *in situ*“ – genetinės medžiagos išsaugojimas natūralioje aplinkoje ir auginamų augalų rūšių išsaugojimas žemės ūkio aplinkoje, kurioje susiformavo jų skiriamieji bruožai;
- b) „genetinė erozija“ – tai laikui bėgant nykstanti tos pačios rūšies populiacijų ar veislių genetinė įvairovė arba rūšies genetinio pagrindo sumenkėjimas dėl žmonių veiklos arba aplinkos pokyčių;
- c) „vietinė veislė“ – tai prie regiono sąlygų natūraliai prisitaikiusių augalų rūšių populiacijų ar klonų grupė.

II SKYRIUS

Saugotinos veislės

I skirsnis

Saugotinių veislių patvirtinimas

3 straipsnis

Saugotinos veislės

1. Valstybės narės, laikydamosi 4 ir 5 straipsnyje numatytų reikalavimų, gali patvirtinti saugotinas veisles.

2. Saugotinos veislės tvirtinamos taip:

- a) Valstybės narės gali patvirtinti veislę kaip veislę, kurios sėkla gali būti sertifikuota kaip „sertifikuota saugotinos veislės sėkla“ arba patikrinta kaip „standartinė saugotinos veislės sėkla“. Tokia veislė į bendrąjį daržovių rūšių veislių katalogą įtraukiama kaip „saugotina veislė, kurios sėkla sertifikuojama remiantis Komisijos direktyvos 2009/145/EB 10 straipsniu arba tikrinama remiantis tos direktyvos 11 straipsniu“.
- b) Valstybės narės gali patvirtinti veislę kaip veislę, kurios sėkla gali būti tikrinama tik kaip „standartinė saugotinos veislės sėkla“. Tokia veislė į bendrąjį daržovių rūšių veislių katalogą

4 straipsnis

Esminiai reikalavimai

1. Tam, kad 1 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyta vietinė veislė ar kita veislė būtų patvirtinta kaip saugotina veislė, ji turi būti svarbi augalų genetinių išteklių išsaugojimo atžvilgiu.

2. Nukrypdomos nuo Direktyvos 2003/91/EB 1 straipsnio 2 dalies nuostatų valstybės narės gali priimti savo su saugotinių veislių išskirtinumu, stabilumu ir vienodumu susijusias nuostatas.

Tokiais atvejais valstybės narės užtikrina, kad išskirtinumo ir stabilumo atžvilgiu taikomi bent jau požymiai, nurodyti:

- a) techniniuose klausimynuose, susijusiuose su Bendrijos augalų veislių tarnybos (BAVT) bandymų protokolais, kurie išvardyti Direktyvos 2003/91/EB I priede ir taikomi toms rūšims; arba
- b) Tarptautinės naujų augalų veislių apsaugos sąjungos (TNAVAS) gairių, išvardytų Direktyvos 2003/91/EB II priede ir taikomų toms rūšims, techniniuose klausimynuose.

Vienodumas vertinamas taikant Direktyvą 2003/91/EB.

Tačiau, jeigu vienodumo laipsnis nustatomas pagal netipiškus augalus, taikomas 10 % standartinis generalinės aibės nuokrypis ir bent 90 % patvirtinimo tikimybė.

5 straipsnis

Procedūriniai reikalavimai

Nukrypstant nuo Direktyvos 2002/55/EB 7 straipsnio 1 dalies, oficialaus tyrimo nereikia, jeigu sprendimui dėl saugotinių veislių patvirtinimo priimti pakanka toliau nurodytos informacijos:

- a) saugotinos veislės apibūdinimas ir jos pavadinimas;
- b) neoficialių bandymų rezultatai;
- c) praktinės auginimo, dauginimo ir naudojimo patirties žinios, kaip pareiškėjo pranešta atitinkamai valstybei narei;
- d) kita informacija, visų pirma iš augalų genetinių išteklių institucijų arba valstybių narių šiam tikslui pripažintų organizacijų.

6 straipsnis

Nepatvirtinimas

Saugotinos veislės neleidžiama įtraukti į nacionalinį veislių katalogą, jeigu:

- a) ji jau įtraukta į bendrąjį daržovių rūšių veislių katalogą kaip „veislė“, o ne kaip „saugotina veislė“, arba buvo išbraukta iš to bendrojo katalogo per praėjusius dvejus metus, arba jeigu Direktyvos 2002/55/EB 15 straipsnio 2 dalyje nurodytas laikotarpis baigėsi mažiau nei prieš dvejus metus, arba
- b) ji saugoma pagal augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje nuostatas, numatytas Tarybos reglamente (EB) Nr. 2100/94 ⁽¹⁾, arba pagal nacionalinės augalų veislių teisinės apsaugos nuostatas, arba buvo pateikta paraiška taikyti tokią teisinę apsaugą.

7 straipsnis

Pavadinimas

1. Atsižvelgdamos į saugotinių veislių pavadinimus, kurie buvo žinomi iki 2000 m. gegužės 25 d., valstybės narės gali leisti nukrypti nuo Reglamento (EB) Nr. 637/2009, išskyrus tuos atvejus, kai toks nukrypimas pažeistų trečiosios šalies pirmumo teises, saugomas pagal to reglamento 2 straipsnį.

2. Nepažeisdamos Direktyvos 2002/55/EB 9 straipsnio 2 dalies, valstybės narės gali patvirtinti kelis tos pačios veislės pavadinimus, jeigu tie pavadinimai yra tradiciniai.

8 straipsnis

Kilmės regionas

1. Jeigu valstybė narė patvirtina saugotiną veislę, ji nurodo vietovę ar vietoves, regioną ar regionus, kuriame (-uose) ši veislė buvo tradiciškai auginama ir prie kurio (-ių) ji natūraliai prisitaikiusi (toliau – kilmės regionas). Ji atsižvelgia į informaciją iš augalų genetinių išteklių institucijų arba valstybių narių tam tikslui pripažintų organizacijų.

Jeigu kilmės regionas yra keliose valstybėse narėse, visos susijusios valstybės narės jį nurodo bendru susitarimu.

2. Kilmės regioną nustatanti valstybė narė arba valstybės narės apie nustatytą regioną praneša Komisijai.

9 straipsnis

Išlaikymas

Valstybės narės užtikrina, kad saugotina veislė turi būti išlaikyta savo kilmės regione.

II skirsnis

Saugotinių veislių sėklos auginimas ir prekyba

10 straipsnis

Sertifikavimas

Nukrypdamos nuo Direktyvos 2002/55/EB 20 straipsnio valstybės narės gali nustatyti, kad saugotiną veislę galima sertifikuoti

kaip „saugotinos veislės sėklą“, jeigu ji atitinka šiuos reikalavimus:

- a) sėkla yra kilusi iš sėklos, išaugintos pagal nustatytą veislės išlaikymo metodiką;
- b) sėkla atitinka Direktyvos 2002/55/EB 2 straipsnio 1 dalies d punkte nustatytus „sertifikuotos sėklos“ sertifikavimo reikalavimus, išskyrus reikalavimus, susijusius su mažiausiu veisliniu grynumu ir oficialiu tyrimu arba su oficialiai prižiūrimu tyrimu;
- c) sėkla yra pakankamai grynos veislės.

11 straipsnis

Tikrinimas

Nukrypdamos nuo Direktyvos 2002/55/EB 20 straipsnio valstybės narės gali nustatyti, kad saugotinos veislės sėklą galima patikrinti kaip „standartinę saugotinos veislės sėklą“, jeigu ji atitinka šiuos reikalavimus:

- a) sėkla atitinka Direktyvoje 2002/55/EB numatytus prekybos standartinę sėklą reikalavimus, išskyrus reikalavimus dėl mažiausio veislinio grynumo;
- b) sėkla yra pakankamai grynos veislės.

12 straipsnis

Sėklos bandymai

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų atliekami bandymai siekiant patikrinti, ar saugotinių veislių sėkla atitinka 10 ir 11 straipsniuose numatytus reikalavimus.

2. Bandymai, nurodyti 1 dalyje, atliekami taikant dabartinius tarptautinius metodus, arba, jei tokių metodų nėra – taikant bet kokius tinkamus metodus.

3. Valstybės narės užtikrina, kad atliekant pirmoje pastraipoje nurodytus bandymus mėginiai būtų paimti iš vienodų siuntų. Jos užtikrina, kad būtų taikomos Direktyvos 2002/55/EB 25 straipsnio 2 dalyje numatytos taisyklės dėl siuntos svorio ir mėginio svorio.

13 straipsnis

Sėklos auginimo regionas

1. Valstybės narės užtikrina, kad saugotinos veislės sėkla būtų auginama tik kilmės regione.

Jeigu dėl tam tikros aplinkos problemos sėkla negali būti auginama, valstybės narės gali patvirtinti papildomus sėklos auginimo regionus, atsižvelgdamos į informaciją, gautą iš augalų genetinių išteklių institucijų arba valstybių narių šiam tikslui pripažintų organizacijų. Tačiau tuose papildomuose regionuose užauginta sėkla gali būti naudojama tik kilmės regione.

⁽¹⁾ OL L 227, 1994 9 1, p. 1.

2. Valstybės narės praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie papildomus regionus, kuriuos jos ketina patvirtinti sėklai auginti, kaip numatyta 1 dalyje.

Komisija ir kitos valstybės narės per dvidešimt darbo dienų nuo šių pranešimų gavimo gali paprašyti pranešti apie tai Žemės ūkio, sodininkystės, daržininkystės ir miškininkystės sėklos bei dauginamosios medžiagos nuolatiniam komitetui. Jei reikia, remiantis Direktyvos 2002/55/EB 48 straipsnio 1 dalies b punktu, priimamas tokių regionų paskyrimo apribojimams arba sąlygoms nustatyti.

Jeigu nei Komisija, nei valstybės narės nepateikia prašymo, kaip numatyta antrojoje pastraipoje, atitinkama valstybė narė gali patvirtinti papildomus sėklos auginimo regionus, kaip buvo pranešusi.

14 straipsnis

Prekybos sąlygos

1. Valstybės narės užtikrina, kad saugotinos veislės sėkla būtų prekiaujama tik esant tokioms sąlygoms:

- a) ji užauginta savo kilmės regione arba 13 straipsnyje nurodytame regione;
- b) ja prekiaujama tik savo kilmės regione.

2. Nukrypdomas nuo 1 dalies b punkto nuostatų, valstybės narės gali patvirtinti papildomus saugotinos veislės sėklos pardavimo regionus savo teritorijoje, su sąlyga, kad tuose regionuose ir kilmės regionuose tos veislės natūralios ir pusiau natūralios buveinės būtų panašios.

Jeigu valstybės narės patvirtina tokius papildomus regionus, jos užtikrina, kad veislei išsaugoti jos kilmės regione būtų paliktas toks sėklos kiekis, kurio reikia norint išauginti bent 15 straipsnyje nurodytą kiekį.

Valstybės narės praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie tokių regionų patvirtinimą.

3. Jeigu valstybės narės patvirtina papildomus sėklos auginimo regionus pagal 13 straipsnio nuostatas, jos nesinaudoja šio straipsnio 2 dalyje numatyta leidžiančia nukrypti nuostata.

15 straipsnis

Kiekybiniai apribojimai

Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad kiekvienos saugotinos veislės per metus parduodamas sėklos kiekis neviršytų kiekio,

kurio reikia atitinkamų rūšių daržovėms auginti I priede nurodytame plote (ha).

16 straipsnis

Kiekybinių apribojimų taikymas

1. Valstybės narės užtikrina, kad augintojai prieš kiekvieno auginimo sezono pradžią joms praneštų apie sėklos auginimo apimtį ir vietą.

2. Jeigu remiantis 1 dalyje nurodytais pranešimais galima manyti, kad 15 straipsnyje nustatytas kiekis bus viršytas, valstybė narė kiekvienam atitinkamam augintojui paskiria kiekį, kurį jis gali parduoti per atitinkamą auginimo sezoną.

17 straipsnis

Pakuočių plombavimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad saugotinių veislių sėkla būtų parduodama tik uždarytose pakuotėse, ant kurių uždėta plomba.

2. Sėklos pakuotės turi būti tiekėjo užplombuotos taip, kad atidarant pakuotę plomba būtų sugadinama arba ant tiekėjo etiketės ar pakuotės matytųsi sugadinimo ženklai.

3. Siekiant užtikrinti, kad pakuotė būtų užplombuota pagal 2 dalies nuostatas, plombavimo sistemai turi priklausyti bent etiketė arba uždėta plomba.

18 straipsnis

Ženklimas etiketėmis

Valstybės narės užtikrina, kad saugotinos veislės sėklos pakuotės arba konteineriai būtų ženklinami tiekėjo etikete arba spausdintu užrašu, arba spaudu, kuriuose pateikiama ši informacija:

- a) tekstas „EB taisyklės ir standartai“;
- b) už etikečių tvirtinimą atsakingo asmens pavardė ir adresas arba jo tapatybės ženklas;
- c) plombavimo metai, parašyti taip: „užplombuota...“ (metais), arba paskutinės atrankos paskutiniams daigumo bandymams metai, parašyti taip: „atrinkta...“ (metais);
- d) rūšis;
- e) saugotinos veislės pavadinimas;

- f) tekstas „sertifikuota saugotinos veislės sėkla“ arba „standartinė saugotinos veislės sėkla“;
- g) kilmės regionas;
- h) kai sėklos auginimo regionas skiriasi nuo kilmės regiono, nurodomas sėklos auginimo regionas;
- i) siuntos numeris, kurį suteikė už etikečių tvirtinimą atsakingas asmuo;
- j) deklaruojamas neto ar bruto svoris arba deklaruojamas sėklų skaičius;
- k) kai nurodomas svoris ir naudojami granuliuoti pesticidai, dražė ar kiti kieti priedai, nurodomas cheminio apdorojimo būdas ar priedo rūšis, taip pat sėklų žiupsnių ar grynų sėklų svorio ir bendro svorio apytikslis santykis.

19 straipsnis

Nustatyta tvarka atliekami vegetaciniai bandymai

Valstybės narės užtikrina, kad su saugotinos veislės, kuria prekiaujama laikantis šios direktyvos, sėklai nustatyta tvarka būtų atliekami vegetaciniai bandymai – atsitiktinės patikros, siekiant nustatyti veislės tapatumą ir veislinį grynumą.

Nustatyta tvarka atliekami vegetaciniai bandymai, nurodyti 1 dalyje, atliekami taikant dabartinius tarptautinius metodus, arba, jei tokių metodų nėra – taikant bet kokius tinkamus metodus.

20 straipsnis

Stebėseną

Valstybės narės, vykdydamos oficialią sėklos auginimo ir prekybos ją stebėseną, užtikrina, kad sėkla atitiktų šio skyriaus nuostatas, atkreipdamos ypatingą dėmesį į veislę, sėklos auginimo vietas ir kieki.

III SKYRIUS

Veislės, kurios išvestos, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis

I skirsnis

Veislių, kurios išvestos, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, patvirtinimas

21 straipsnis

Veislės, kurios išvestos, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis

1. Valstybės narės gali patvirtinti veisles, kurios išvestos, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, jeigu laikomasi 23 ir 23 straipsniuose nurodytų reikalavimų.

2. Valstybės narės gali patvirtinti veislę, kuri išvesta, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, kaip veislę, kurios sėkla gali būti tikrinama tik kaip „standartinės veislės, kuri išvesta, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, sėkla“. Tokia veislė į bendrąjį daržovių veislių katalogą įtraukiama kaip „veislė, kuri išvesta, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis ir kurios sėkla tikrinama remiantis Komisijos direktyvos 2009/145/EB 26 straipsniu“.

22 straipsnis

Esminiai reikalavimai

1. Kad veislė būtų patvirtinta kaip veislė, kuri išvesta, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, kaip nurodyta 1 straipsnio 1 dalies b punkte, ji neturės tikrosios vertės komercinei kultūrų gamybai, bet išvesta tam, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis.

Laikoma, kad veislė išvesta taip, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, jeigu ji buvo išvesta, kad galėtų augti tam tikromis agrotechinėmis, klimato ar dirvožemio sąlygomis.

2. Nukrypdomos nuo Direktyvos 2003/91/EB 1 straipsnio 2 dalies nuostatų valstybės narės gali nustatyti savo nuostatas, susijusias su veislių, kurios išvestos, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, išskirtinumu, stabilumu ir vienodumu.

Tokiais atvejais valstybės narės užtikrina, kad išskirtinumo ir stabilumo atžvilgiu taikomi bent jau požymiai, nurodyti:

- a) techniniuose klausimynuose, susijusiuose su Bendrijos augalų veislių tarnybos (BAVT) bandymų protokolais, kurie išvardyti Direktyvos 2003/91/EB I priede ir taikomi toms rūšims; arba
- b) Tarptautinės naujų augalų veislių apsaugos sąjungos (TNAVAS) gairių, išvardytų Direktyvos 2003/91/EB II priede ir taikomų toms rūšims, techniniuose klausimynuose.

Vienodumas vertinamas taikant Direktyvą 2003/91/EB.

Tačiau, jeigu vienodumo laipsnis nustatomas pagal netipiškus augalus, taikomas 10 % standartinis generalinės aibės nuokrypis ir bent 90 % priėmimo tikimybė.

23 straipsnis

Procedūriniai reikalavimai

Nukrypstant nuo Direktyvos 2002/55/EB 7 straipsnio 1 dalies, oficialaus tyrimo nereikia, jeigu sprendimui dėl veislių, kurios išvestos, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, patvirtinimo priimti pakanka toliau nurodytos informacijos:

- a) veislės, kuri išvesta, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, apibūdinimas ir pavadinimas;
- b) neoficialių bandymų rezultatai;
- c) praktinės auginimo, dauginimo ir naudojimo patirties žinios, kaip pareiškėjo pranešta atitinkamai valstybei narei;
- d) kita informacija, visų pirma iš augalų genetinių išteklių institucijų arba valstybių narių šiam tikslui pripažintų organizacijų.

24 straipsnis

Nepatvirtinimas

Veislės, kuri išvesta, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, neleidžiama įtraukti į nacionalinį veislių katalogą, jeigu:

- a) ji jau įtraukta į bendrąjį daržovių veislių katalogą kaip „veislė“, o ne kaip „veislė, kuri išvesta, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis“, arba buvo išbraukta iš bendrojo daržovių veislių katalogo per praėjusius dvejus metus, arba jeigu Direktyvos 2002/55/EB 15 straipsnio 2 dalyje nurodytas laikotarpis baigėsi mažiau nei prieš dvejus metus; arba
- b) ji saugoma pagal augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje nuostatas, nustatytas Reglamente (EB) Nr. 2100/94, arba pagal nacionalinės augalų veislių teisinės apsaugos nuostatas, arba buvo pateikta paraiška dėl tokios teisinės apsaugos taikymo.

25 straipsnis

Pavadinimas

1. Atsižvelgdamos į veislių, kurios išvestos, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, pavadinimus, kurie buvo žinomi iki 2000 m. gegužės 25 d., valstybės narės gali leisti nukrypti nuo Reglamento (EB) Nr. 637/2009, išskyrus tuos atvejus, kai toks nukrypimas pažeistų trečiosios šalies pirmumo teises, saugomas pagal to reglamento 2 straipsnį.

2. Nepažeisdamos Direktyvos 2002/55/EB 9 straipsnio 2 dalies, valstybės narės gali patvirtinti kelis tos pačios veislės pavadinimus, jeigu tie pavadinimai yra tradiciniai.

II skirsnis

Prekyba veislių, kurios išvestos, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, sėkla

26 straipsnis

Tikrinimas

Taikydamos nuo Direktyvos 2002/55/EB 20 straipsnio leidžiančias nukrypti nuostatas, valstybės narės gali nustatyti, kad veislės, kuri išvesta, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, sėkla gali būti patikrinta kaip standartinė veislės, kuri išvesta, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, sėkla, jeigu ji atitinka toliau nurodytus reikalavimus:

- a) sėkla atitinka Direktyva 2002/55/EB nustatytus prekybos standartinę sėkla reikalavimus, išskyrus reikalavimus dėl mažiausio veislės grynumo;
- b) sėkla yra pakankamai grynos veislės.

27 straipsnis

Sėklos bandymai

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų atliekami bandymai siekiant patikrinti, ar veislių, kurios išvestos, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, sėkla atitinka 26 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

2. Bandymai, nurodyti 1 dalyje, atliekami taikant dabartinius tarptautinius metodus, arba, jei tokių metodų nėra – taikant bet kokius tinkamus metodus.

28 straipsnis

Kiekybiniai apribojimai

Valstybės narės užtikrina, kad veislių, kurios išvestos, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, sėkla būtų prekiaujama mažais pakeliais, kurių svoris nebūtų didesnis už II priede didžiausią nustatytą grynąjį svorį pagal rūšis.

29 straipsnis

Pakuočių plombavimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad veislių, kurios išvestos, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, sėkla būtų parduodama tik uždarytose pakuotėse, ant kurių uždėta plomba.

2. Sėklos pakuotės turi būti tiekėjo užplombuotos taip, kad atidarant pakuotę plomba būtų sugadinama arba ant tiekėjo etiketės ar pakuotės matytųsi sugadinimo ženklai.

3. Siekiant užtikrinti, kad pakuotė būtų užplombuota pagal 2 dalies nuostatas, plombavimo sistemos turi priklausyti bent etiketė arba uždėta plomba.

30 straipsnis

Ženklimas etiketėmis

Valstybės narės užtikrina, kad veislių, kurios išvestos, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, sėklos pakuotės būtų ženklintos tiekėjo etikete arba spausdintu užrašu arba spaudu, kuriuose būtų ši informacija:

- a) tekstas „EB taisyklės ir standartai“;
- b) už etikečių tvirtinimą atsakingo asmens pavardė ir adresas arba jo tapatybės ženklas;
- c) plombavimo metai, parašyti taip: „užplombuota...“ (metais), arba paskutinės atrankos paskutiniams daigumo bandymams metai, parašyti taip: „atrinkta...“ (metais);
- d) rūšis;
- e) veislės pavadinimas;
- f) tekstas „veislė, kuri išvesta, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis“;
- g) siuntos numeris, kurį suteikė už etikečių tvirtinimą atsakingas asmuo;
- h) deklaruojamas neto ar bruto svoris arba deklaruojamas sėklų skaičius;
- i) kai nurodomas svoris ir naudojami granuliuoti pesticidai, dražė ar kiti kieti priedai, nurodomas cheminio apdorojimo būdas ar priedo rūšis, taip pat žiupsnių ar grynų sėklų svorio ir bendro svorio apytikslis santykis.

31 straipsnis

Nustatyta tvarka atliekami vegetaciniai bandymai

Valstybės narės užtikrina, kad veislės, kuri išvesta, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, sėklai nustatyta tvarka būtų atliekami vegetaciniai bandymai – atsitiktinės patikros, siekiant nustatyti veislės tapatumą ir veislinį grynumą.

Nustatyta tvarka atliekami vegetaciniai bandymai, nurodyti 1 dalyje, atliekami taikant dabartinius tarptautinius metodus, arba, jei tokių metodų nėra – taikant bet kokius tinkamus metodus.

32 straipsnis

Stebėseną

Valstybės narės, vykdydamos oficialią sėklos auginimo ir prekybos ja stebėseną, užtikrina, kad sėkla atitiktų šio skyriaus nuostatas, atkreipdamos ypatingą dėmesį į veislę ir kiekį.

IV SKYRIUS

Bendrosios ir baigiamosios nuostatos

33 straipsnis

Pranešimas

Valstybės narės užtikrina, kad jų teritorijoje esantys tiekėjai praneštų apie kiekvienos į rinką pateiktos saugotinos veislės ir veislės, kuri išvesta, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, sėklos kiekius per kiekvieną auginimo sezoną.

Valstybės narės, Komisijai ar kitoms valstybėms narėms paprašius, praneša joms apie savo teritorijoje į rinką pateiktos kiekvienos saugotinos veislės ir veislės, kuri išvesta, kad galėtų augti tam tikromis sąlygomis, sėklos kiekį.

34 straipsnis

Pranešimas apie pripažintas augalų genetinių išteklių organizacijas

Valstybės narės praneša Komisijai apie pripažintas organizacijas, nurodytas 5 straipsnio d punkte, 8 straipsnio 1 dalyje, 13 straipsnio 1 dalyje ir 23 straipsnio d punkte.

35 straipsnis

Vertinimas

Šios direktyvos įgyvendinimą Komisija įvertina iki 2013 m. gruodžio 31 d.

36 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip 2010 m. gruodžio 31 d., įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstus, taip pat tų nuostatų ir šios direktyvos atitikties lentelę.

Valstybės narės, priimdamos šias nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Valstybės narės nustato tokios nuorodos darymo tvarką.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinių teisės aktų nuostatų tekstus.

37 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

38 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2009 m. lapkričio 26 d.

Komisijos vardu
Androulla VASSILIOU
Komisijos narė

I PRIEDAS

Prekybai saugotinių veislių sėkla taikomi kiekybiniai apribojimai, kaip nurodyta 15 straipsnyje

Botaninis pavadinimas	Didžiausias skaičius hektarų, skirtų saugotinėms daržovių veislėms auginti, valstybėje narėje
<i>Allium cepa</i> L. – Cepa grupė <i>Brassica oleracea</i> L. <i>Brassica rapa</i> L. <i>Capsicum annuum</i> L. <i>Cichorium intybus</i> L. <i>Cucumis melo</i> L. <i>Cucurbita maxima</i> Duchesne <i>Cynara cardunculus</i> L. <i>Daucus carota</i> L. <i>Lactuca sativa</i> L. <i>Lycopersicon esculentum</i> Mill. <i>Phaseolus vulgaris</i> L. <i>Pisum sativum</i> L. (partim) <i>Vicia faba</i> L. (partim)	40
<i>Allium cepa</i> L. – Aggregatum grupė <i>Allium porrum</i> L. <i>Allium sativum</i> L. <i>Beta vulgaris</i> L. <i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum et Nakai <i>Cucumis sativus</i> L. <i>Cucurbita pepo</i> L. <i>Foeniculum vulgare</i> Mill. <i>Solanum melongena</i> L. <i>Spinacia oleracea</i> L.	20
<i>Allium fistulosum</i> L. <i>Allium schoenoprasum</i> L. <i>Anthriscus cerefolium</i> (L.) Hoffm. <i>Apium graveolens</i> L. <i>Asparagus officinalis</i> L. <i>Cichorium endivia</i> L. <i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) Nyman ex A. W. Hill <i>Phaseolus coccineus</i> L. <i>Raphanus sativus</i> L. <i>Rheum rhubarbarum</i> L. <i>Scorzonera hispanica</i> L. <i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterr. <i>Zea mays</i> L. (partim)	10

II PRIEDAS

Didžiausias grynasis pakelio svoris, kaip nurodyta 28 straipsnyje

Botaninis pavadinimas	Didžiausias grynasis pakelio svoris (gramais)
<i>Phaseolus coccineus</i> L. <i>Phaseolus vulgaris</i> L. <i>Pisum sativum</i> L. (partim) <i>Vicia faba</i> L. (partim) <i>Spinacia oleracea</i> L. <i>Zea mays</i> L. (partim)	250
<i>Allium cepa</i> L. – Aggregatum grupė <i>Allium fistulosum</i> L. <i>Allium porrum</i> L. <i>Allium sativum</i> L. <i>Anthriscus cerefolium</i> (L.) Hoffm. <i>Beta vulgaris</i> L. <i>Brassica rapa</i> L. <i>Cucumis sativus</i> L. <i>Cucurbita maxima</i> Duchesne <i>Cucurbita pepo</i> L. <i>Daucus carota</i> L. <i>Lactuca sativa</i> L. <i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) Nyman ex A. W. Hill <i>Raphanus sativus</i> L. <i>Scorzonera hispanica</i> L. <i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterr.	25
<i>Allium schoenoprasum</i> L. <i>Apium graveolens</i> L. <i>Asparagus officinalis</i> L. <i>Brassica oleracea</i> L. (visi) <i>Capsicum annuum</i> L. <i>Cichorium endivia</i> L. <i>Cichorium intybus</i> L. <i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum et Nakai <i>Cucumis melo</i> L. <i>Cynara cardunculus</i> L. <i>Lycopersicon esculentum</i> Mill. <i>Foeniculum vulgare</i> Mill. <i>Rheum rhabarbarum</i> L. <i>Solanum melongena</i> L.	5